

Sygn. akt III AUa 446/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Ciuraszkiewicz
Sędziowie:	SSA Jarosław Błaszczak SSO del. Ireneusz Lejczak (spr.)
Protokolant:	Magdalena Krucka

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Jeleniej Górze

z dnia 19 stycznia 2012 r. sygn. akt VII U 998/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 stycznia 2012 r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Jeleniej Górze zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 28 lipca 2011 r. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy E. K. prawo do emerytury od dnia 27 lipca 2011 r. w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Wnioskodawca, urodzony (...), od dnia 17 maja 1999 r. jest uprawniony do świadczenia rentowego, nie pozostaje w zatrudnieniu, nie przystąpił do OFE, wykazał łącznie 30 lat 3 miesiące i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

W dniu 11 lipca 2011 r. wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę.

Organ rentowy decyzją z dnia 28 lipca 2011 r. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, przy czym nie uwzględnił mu żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W okresie od dnia 22 czerwca 1973 r. do dnia 3 sierpnia 1988 r. wnioskodawca zatrudniony był w Zakładach (...) w G., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony. Kierował samochody marki: S. (...), S. (...), S. (...) i S. (...). Wnioskodawca przewoził produkcję odzieżową po Polsce. Wyjeżdżając w trasę wracał po 3 – 4 dniach. Wnioskodawca był również kierowcą autobusu (...), którym woził pracowników do i z pracy. Pomiedzy tymi kursami jeździł ciągnikiem z ładowniczem lub samochodami ciężarowymi. W sytuacjach wyjątkowych wnioskodawca kierował także samochodami marki (...) i (...), głównie w zakresie obsługi konwoju.

Przy tak poczynionych ustaleniach faktycznych Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie wnioskodawcy jest uzasadnione.

Sąd Okręgowy wskazał, że zebrany w sprawie materiał dowodowy, mimo braku świadectwa pracy w szczególnych warunkach za sporny okres, daje podstawy do uznania spornego okresu pracy wnioskodawcy na stanowiskach: kierowcy samochodów ciężarowych, autobusu i ciągnika z ładowniczem i wywrotką, jako okresu pracy w szczególnych warunkach. Co prawda wnioskodawca kierował różnymi pojazdami, to jednak stale i w pełnym wymiarze czasowym pracował w szczególnych warunkach, albowiem był on kierowcą pojazdów wyszczególnionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43). Natomiast incydentalne kierowanie pojazdami dostawczymi nie zmienia charakteru jego pracy, gdyż wymiar tych dodatkowych czynności był nieznaczny. Tym bardziej, że jako kierowca samochodu ciężarowego miesięcznie pracował przez około 350 godzin.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca posiada wymagany okres pracy w szczególnych warunkach i tym samym spełnia warunki do wcześniejszej emerytury.

Organ rentowy zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie art. 184 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przez ustalenie, że wnioskodawca wykazał 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Nadto zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego przez nie wyjaśnienie istotnych dla sprawy okoliczności.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie odwołania wnioskodawcy, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest bezzasadna.

Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, zaś w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 kpc, nie popełnił też błędów w rozumowaniu w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, albowiem prawidłowo zinterpretował i zastosował odpowiednie przepisy prawa. Sąd Apelacyjny podziela argumenty zawarte w uzasadnieniu Sądu Okręgowego i przyjmuje je za własne.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, czyli 1 stycznia 1999 r., osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn (pkt 1) oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (pkt 2). Z kolei po myśli ust. 2 tego przepisu

emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Z kolei po myśli art. 32 w/w ustawy w związku z § 4 z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r., będącym pracownikiem, o którym mowa w ust. 2 - 3, zatrudnionym w szczególnych warunkach, przysługuje emerytura, jeżeli osiągnął wiek emerytalny (60 lat) oraz posiada 25-letni okres zatrudnienia, a w tym, co najmniej 15 lat okresów pracy w warunkach szczególnych.

W sprawie bezspornym jest, że E. K. spełnia przesłanki dotyczące wieku, ogólnego stażu ubezpieczenia emerytalnego, nieprzystąpienia do OFE i rozwiązania stosunku pracy.

Natomiast sporna kwestia sprowadzała się do ustalenia, czy wnioskodawca podczas zatrudnienia w okresie od dnia 22 czerwca 1973 r. do dnia 3 sierpnia 1988 r. w Zakładach (...) w G. wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Jak wynika z treści apelacji organ rentowy w istocie nie kwestionował tego, że w spornym okresie wnioskodawca pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze powyższej 3,5 tony i kierowca autobusu. Jednak zarzucił, że oprócz tej pracy wykonywał szereg innych czynności, co sprzeciwia się uznaniu, iż stale i w pełnym wymiarze czasu pracował w szczególnych warunkach. Podniósł również, że wnioskodawca nie posiada świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Nadto organ rentowy powołał się na rozbieżności między zeznaniami świadków i wnioskodawcy.

W świetle powyższego należy więc rozważyć, czy wnioskodawca w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach, to jest pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony i kierowcę autobusu o liczbie miejsc powyżej 15 lat (wykaz A dział VIII poz. 2 stanowiący załącznik do w/w rozporządzenia).

Należy podkreślić, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z umowy o pracę z dnia 20 czerwca 1973 r. jasno wynika, że wnioskodawca został zatrudniony w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego. Co prawda umowa ta została zawarta na czas określony, to jest od dnia 22 czerwca 1973 r. do dnia 21 lipca 1973 r. Jednak angaż z dnia 1 kwietnia 1974 r. potwierdza, że wnioskodawca nadal pracował jako kierowca samochodu ciężarowego.

Organ rentowy twierdził, że wykonywanie przez wnioskodawcę pracy kierowcy samochodów marki: (...) i (...) nie pozwala przyjąć, iż stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca samochodu ciężarowego.

Niewątpliwie istotne znaczenie z punktu widzenia uprawnień do emerytury na podstawie art. 32 w/w ustawy ma ustalenie, jaką część obowiązującego czasu pracy zajmowały wnioskodawcy te czynności. Jak wynika ze zgodnych zeznań świadków: T. B., J. S., S. K., J. K. i M. S. wnioskodawca pracę tę wykonywał sporadycznie, w zależności od potrzeby pracodawcy. Niewątpliwie okazjonalna i dorywcza praca wnioskodawcy, jako kierowcy samochodu dostawczego, nie wpływała na zmianę charakteru jego podstawowej pracy, to jest pracy kierowcy samochodu ciężarowego i autobusu. Tym bardziej, że w sprawie brak jest dokumentów świadczących, iż praca kierowcy samochodu dostawczego stanowiła istotną część jego czasu pracy. Nadto należy zauważyć, że nieracjonalne z punktu widzenia interesu pracodawcy byłoby przekazanie wnioskodawcy obowiązków kierowcy samochodu dostawczego, w sytuacji posiadania przez niego kwalifikacji do prowadzenia samochodów ciężarowych. Trudno też uznać, iż dokonywanie drobnych napraw samochodu ciężarowego przez wnioskodawcę nie pozwala uznać spornego okresu do okresów pracy w szczególnych warunkach. Należy zauważyć, że są to również czynności okazjonalne, zajmujące nieznaczną część czasu pracy, wobec czego nie podważają ustalenia sądu pierwszej instancji, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego.

Sąd Apelacyjny nie kwestionuje tego, że wnioskodawca nie posiada świadectwa pracy w szczególnych warunkach za sporny okres. Jednak brak tego dokumentu nie przesądza jeszcze o niemożności wykazania wykonywania pracy w

szczególnych warunkach, bowiem w postępowaniu sądowym dopuszczalne jest przeprowadzenie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo wnioskodawcy do emerytury. W sprawie zarówno dokumenty pracownicze wnioskodawcy, jak i zeznania świadków, potwierdzają, że wnioskodawca w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Nietrafne są również zarzuty organu rentowego dotyczące rozbieżności między zeznaniami świadków i wnioskodawcy. Przede wszystkim należy zauważyć, że organ rentowy nie wskazał dokładnie na czym te rozbieżności polegają. Nadto zarówno zeznania samych świadków, jak i zeznania wnioskodawcy, są ze sobą spójne, zgodne i nie ma w nich sprzeczności. Wynika z nich jednoznacznie, że wnioskodawca w spornym okresie pracował jako kierowca samochodów ciężarowych i autobusu, natomiast pracę kierowcy samochodów marki (...) i (...) wykonywał sporadycznie w zależności od potrzeb.

W tych okolicznościach należy więc uznać, że wnioskodawca podczas całego spornego okresu wykonywał pracę w szczególnych warunkach i tym samym słusznie sąd pierwszej instancji przyjął, że spełnia przesłankę 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację organu rentowego jako bezzasadną.

R.S.